

ZPRAVODAJ

KRÁSNÉ POKOJOVKY
NEJEN PRO VÁNOČNÍ
INTERIÉR

HORKÉ NÁPOJE
S KOŘENÍM A KOUZELNÉ
ZIMNÍ DEKORACE

Nejlepší místo pro přezimování

Nejlepším místem pro zimní odpočinek užitečných živočichů může být zrovna naše zahrada. Kolikrát to ani nevíme, ale ve „spící“ zahradě i pod sněhovou peřinou, pod hromadou listů, v korunách stromů i v hmyzím hotelu čekají nájemníci na dobu, kdy zase znovu vykvetou ovocné stromy a příroda se opět zazelená.

Co všechno můžete zvířecím obyvatelům zahrady dopřát, aby pro ně zima nebyla tak náročná? V první řadě je to hlavně klidná zahrada, ve které rostou živé ploty, ovocné stromy a okrasné keře. Volně žijícím živočichům totiž nejlépe prospívá zahrada tak trochu divoká, skýtající celou řadu úkrytů vystlaných suchou trávou a spadáným listím. Takové suché dřevo je doslova rájem pro hmyz. Bahno nebo hromádky kamenů zase fungují jako zimoviště pro ropuchy a jiné druhy žab a ježek se nejraději schoulí do tichého koutu zahrady, kde jsme na podzim ponechali hromadu listů a trochu ji zatížili větvemi stro-

mů, aby tuto peřinu nerozfoukal neúnavný vítr. Pro živočichy toho ale můžete udělat mnohem víc. Pro celou řadu druhů užitečných pomocníků je možné pořídit speciální domečky, do kterých se na podzim ukryje hmyz. Hmyzí hotely, domečky pro motýly a berušky mohou být navíc i zajímavým doplňkem zahrady, které budou z dálky kontrolovat i děti. Aby se ale zvířátkům na zahradě opravdu líbilo, měla by tu mít i dostatek potravy. Většina z nich sice v zimě tvrdě spí, ale třeba aktivním veverkám a ptákům do zahrady nainstalujte krmítka, do kterých budete pravidelně doplňovat čerstvé krmivo.

1.

2.

3.

4.

Jaké úkryty jsou pro živočichy nejlepší?

1. V našich zahradnických centrech si můžete vybrat z bohaté nabídky domečků pro užitečný hmyz. Kromě hmyzích hotelů nabízíme také domky pro motýly nebo třeba berušky. Menší domky stačí pověsit na větev stromu nebo stěnu domu na suchém místě bez průvanu. Větší domky postavte pod vzrostlý strom nebo do trvalkového záhonu. Pokud bude mít hmyz hned v blízkosti potravu, rychleji se sem nastěhuje. Nezoufejte, že se vám hned první rok do domku žádní nájemci nenastěhují, někdy to trvá i několik let.

2. Oblíbeným nájemcem každé zahrady je ježek. Pro tohoto pomocníka s bodlinami bývá zima opravdu náročná, což je způsobeno i tím, že má k dispozici stále méně přirozených úkrytů. Rád se ubytuje do hromady suchého listí a větví, kterou je nejlepší na podzim připravit v té nejkldnější části zahrady ideálně v porostu keřů nebo pod stromem. Můžete mu do listí rovnou i zahrabat speciální ježčí domeček, jehož vchod částečně zakryjete suchou trávou nebo listím.

3. Žáby se už na podzim dostávají do hibernace, tedy klidového režimu, při kterém se přestávají hýbat vlivem nízké teploty. Závčas se usídlí třeba do bahna v jezírku, což je pro ně ideální stanoviště, ale vezmou zavděk i prohlubněmi v zemi vyplněnými kameny, dřevem a listím. Stejnou skrýš hledá také suchozemská ropucha, kterou se určitě vyplatí do zahrady nalákat. Je to totiž přirozený predátor slimáků.

4. Ptákům můžete do zahrady na zimu pověsit budky, které tentokrát nepoužijí pro hnízdění, ale jako úkryt v nepříznivém počasí. Mezi přírodní skrýše pak drobným druhům ptactva poslouží živé ploty i bujně narostlé keře. Jejich větve fungují i jako skvělá ochrana proti dravcům, pro které jsou ptáci snadnou kořistí hlavně v zimě, kdy je vegetace bez listů. I když jim žádné budky nedopřejete, určitě nezapomeňte na krmítka, kterých můžete mít na zahradě i několik.

5. I když není možné ve verku označit za vyložené užitečného živočicha, je pro každou zahradu příjemným zpestřením, protože se při pozorování postará o hravé divadlo. V zimě ji můžete klidně zahlédnout na zahradách, v lese či parku, protože se neukládá k zimnímu spánku. Den tráví hledáním potravy a noci přežívá v dutinách stromů vystlaných mechem a listím. Do zahrady ji můžete zavěsit krmítko určené přímo pro veverky. Během celého roku si nejvíce pochutnají na ořeších a plodech stromů.

V tomto čísle Zpravodaje se loučíme se seriálem, ve kterém jste se během letošního roku dozvěděli o tom, jak naplánovat udržitelnou zahradu, do jaké zahrady zavítají včely a jiní opylovači, jak udržet zahradu v kondici i během horkého léta a jak ze své zelené oázy udělat ptačí ráj.

Vánoční hvězda

Dokonalá královna interiéru

Vánoční hvězda je královnou svátků hned ze dvou důvodů. Je to tím, že uspořádáním listenů připomíná symbol Vánoc, hvězdu. Stejně tak jí hraje do karet v oblíbenosti i symbolická kombinace tmavě zelené a červené, tedy barev Vánoc. V každém případě advent začíná teprve tehdy, když si tuto krásku přivezete k sobě domů.

Názvy této rostliny jsou někdy docela matoucí, protože si kromě botanického názvu pryšec nádherný (*Euphorbia pulcherrima*) vysloužil také označení poinsetia nebo vánoční hvězda, která se k této interiérové rostlině hodí ze všeho nejvíc. I když na první pohled vypadá, že za výrazným zbarvením v odstínech červené, růžové, meruňkově oranžové nebo bílé stojí květy, právě jich si

na hvězdě téměř nevšimnete. Pestrobarevné jsou totiž listeny. Aby se takto vybarvily, musí být rostliny osm týdnů udržovány mimo umělé osvětlení, přirozené denní světlo by mělo na listy dopadat alespoň deset hodin denně. Teprve potom se z nenápadné tmavě zelené květiny stane pestrobarevný motýl. Protože je pěstování této pokojovky poměrně specifické, poradíme vám, jak na to.

Rady

pro přepravu ze zahradnického centra:

• Během dopravy domů se může rostlina poměrně snadno nachladit, proto je nutné ji pečlivě zabalit. I tak ji ale může poškodit čekání v autě, proto si její nákup naplánujte na závěr vašeho pobytu ve městě.

• Doma ji poté nevystavujte větrání.

• Po příchodu domů hvězdu ihned rozbalte. Mírně povadlé listy jsou příznakem teplotního stresu. V této situaci by bylo velkou chybou rostlinu zalít. Pokud to bude nutné, zalévejte až následující den.

Tipy

pro pěstování:

• Rostlinu je nutné trvale chránit před chladem a průvanem.

Hvězdu umístěte na světlé stanoviště ideálně s rozptýleným světlem.

• Základem úspěchu je mírná zálivka. Přemokření je horší než přísušek. Protože se květináče s hvězdou velmi často umísťují do dekorativních obalů, je nutné hlídat, aby rostlina nestála ve vodě.

• Pro zálivku je nutné používat mírně vlažnou odstátou nebo převařenou vodu.

• Pokud chcete vánoční hvězdu pěstovat i nadále, je nutné jí po částečném opadu listů zkrátit výhony asi na 15 cm. Rostlinu umístěte do místnosti s teplotou 18 až 20 °C. Na jaře a v létě ji jednou za dva týdny hnojte tekutým hnojivem pro pokojové rostliny. Během léta ji letněte na terase nebo balkonu v polostínu.

PÁR ZAJÍMAVOSTÍ:

1. Vánoční hvězda do Evropy přicestovala ve třicátých letech 19. století z Mexika, kde roste jako vytrvalý vysoký keř ve volné přírodě.

2. Hned na začátku se ale s moc velkou oblibou ne-setkala, teprve na přelomu tisíciletí si k ní milovníci květin našli cestu poté, co němečtí pěstitelé vyšlechtili celou řadu barevných odrůd. Od té doby nesmí chybět v žádné domácnosti na začátku adventu.

S vánoční hvězdou ze zahradnických center si domů přinesete i přehlednou kartičku, na které se dozvíte, jak o tuto květinu pečovat. Nemusíte se tak bát, že si informace budete muset dohledávat v knihách nebo na internetu.

Tip pro vaši vánoční hvězdu

KERAMICKÉ OBALY NA KVĚTINÁČE

Obaly v různém barevném provedení nejen s vánočním motivem budou sloužit všem interiérovým květinám.

Co je na svíčkách unikátní?

- Každá svíčka hoří až 60 hodin, a to díky třem bavlněným knotům zalitým v 600 gramech parafínového vosku.
- Svíčky jsou vsazeny do odolného skla průměru 155 mm a váží 2 kg.

Svíčky inspirované samotným vesmírem

Dopřejte si chvíle zaslouženého relaxu a pohody a pozvěte si domů kousek tajemného vesmíru prostřednictvím svíček české výroby, které udělají sváteční období ještě kouzelnější.

Hvězdná obloha a nekonečné možnosti, které skýtá celý vesmír, se staly inspirací při vzniku svíček Asteria Candles. Po úspěšném projektu hvězdných map Asteria Maps, v němž se spojují vaše jedinečné okamžiky s nebeskou oblohou a které zdobí interiéry ve více než 50 000 domácnostech v pěti zemích Evropy, přichází prémiové české svíčky nejvyšší kvality, které vznikly jako odpověď na to, co nám na trhu chybělo – designové svíčky ryze české výroby s unikátním vzhledem, pod-

manivými vůněmi, precizním zpracováním a především s příběhem, který vypráví sama příroda.

Čtyři druhy svíček korespondují se čtyřmi živly matky Země – voda, oheň, země a vzduch – a zároveň odkazují na vodní, ohnivá, zemitá a vzdušná znamení zvěrokruhu. Čtyři unikátní vonné kompozice a čtyři barvy pak doplňuje pátá svíčka v bílé barvě a bez parfemace.

Jedinečná atmosféra díky pětici osobitých svíček

Halley

- Svíčka je poslem svěžích tónů magnolie, santalového dřeva, cedru a mošusu. Její tmavě modrá barva odráží její vzdušnost a čerstvost.
- Vůně, která vás osvěží. Se svíčkou Halley jsou silně spjata především vzdušná znamení – Blíženci, Váhy a Vodnáři.

Nebula

- Svíčka vás okouzlí svou zemitou barvou i vůní a navodí příjemnou atmosféru při studenějších, mlhavých dnech. Váš domov provoní tonkou, vanilkou, mechem, ambrou, pačulí a cedrem.
- Zemitá vůně přitahuje všechna ohnivá znamení – Beran, Lev a Střelec.

Aurora

- Svíčka vás osvěží jemnou vůní s tóny fialky, jasmínu a konvalinky. Její lehce nazelenalá barva a příjemné čerstvé aroma vám bude imponovat.
- Osvěžující vůně, která pozitivně působí nejen na vodní znamení – Raci, Štíři a Ryby.

Stella

- Tato svíčka je bezvonná. Symbolizuje čistotu, opravdovost a jasnost.
- Svíčka Stella okouzlí každého. Jejím rozsvícením se odpoutáte od běžných starostí a navodíte příjemnou atmosféru.

Luna

- Svíčka je zahalena do podzimních vůní ambry, pačule, mošusu a levandule. Je jemně krémová a navodí příjemnou atmosféru v pochmurných dnech.
- Zemitá vůně přitahuje všechna zemská znamení – Býk, Panna a Kozoroh.

Ovoce a koření, skvělá dvojka, která zahřeje

I když je zima sama o sobě kouzelná a přináší zase trochu jiné zážitky i podívanou, určitě si ji mnohem více užijete s šálkem horkého nápoje. Kromě tradičního čaje v mnoha podobách a příchutích si dopřejte také horký punč, svařák nebo skvělou kombinaci koření a ovoce.

Horké nápoje k svátkům logicky patří. Postarájí se o dobrou náladu při rodinných sešlostech, na oslavách nebo také po lyžování a odpočinkové procházce. Takovým spolehlivým „ohříváčkem“ je koření. Skořice, badyán a hřebíček jsou klasikou, která nepatří jen do vánočního cukroví. V zahradnických centrech si můžete pořídit pomocníky pro přípravu punče i svařáku, ve kterých kromě orientálního koření nechybí

ani ovoce. Přípravu těchto horkých dobrot tak zvládnete raz dva. Pokud si myslíte, že kombinace jablka a skořice patří jen do závinu, pak vás určitě překvapí, jak si tato dvojka sedne i v horkém nápoji, který připravíte v alkoholické i nealkoholické verzi. Celoročně se pak neobejdete bez čajů. Když jsou navíc zabaleny v netradičním obalu nebo v dárkové kazetě, máte překvapení pro své známé už vyřešené.

Ohřívací koření má v zimních nápojích své místo nejen kvůli výrazné chuti, ale také kvůli tomu, že jsou prospěšné pro naše zdraví. Tak třeba badyán působí antibakteriálně a antisepticky. Protože je to silný antioxidant, funguje i jako přírodní lék proti rakovině a revmatismu. Skořice pak podporuje trávení a snižuje hladinu cukru v krvi, což se o Vánocích bude hodit. Ani hřebíček ale za touto dvojicí nezaostává. Protože obsahuje hodně draslíku, perfektně zahřívá a díky obsahu manganu zase urychluje spalování tuků.

Tipy pro vánoční pohodu

**TEKUTÉ KOŘENÍ
NA SVAŘÁK 175 g a 365 g**

Výluh kvalitního koření (skořice, badyán a hřebíček), který se přidává k ohřátému vínu, takže je příprava svařáku rychlá a nápoj navíc skvěle chutná.

**NA PUNČ –
TEKUTÉ KOŘENÍ
S VIŠNĚMI 345 g**

Skvělý pomocník pro rychlou přípravu punče. Do hrnku s ohřátým vínem stačí dát jen několik lžiček tekutého koření a odpeckovaných višní, které jsou součástí produktu, a je hotovo.

**HORKÝ KITL
JABLKO SE SKOŘICÍ
500 ml**

Limitovaná edice se skvělou chutí jablek a skořice pro přípravu horkých alkoholických i nealkoholických nápojů. Do hrnku nalijte Jablko se skořicí a dolijte horkou vodou (ředění 1:8). Dospělí si mohou přidat kvalitní rum.

**BASILUR WINTER
BERRIES
ASSORTED
60 gastro sáčků**

Luxusní zimní kazeta černých čajů s ovocným aroma. Obsahuje celkem šest různých druhů čaje.

**TARLTON TEA
POT ROYAL
STRAWBERRY
BLACK TEA
100 g**

Plechová dóza ve tvaru čajové konvičky se sypaným černým čajem, kousky jahod a jahodovým aroma.

Užijte si Vánoce v tradičních barvách

Jak na to:

Sváteční dekoraci si zamilujete tehdy, když ve vás navodí dobrou náladu a svojí vůní vám připomene opět ten krásný čas, který trávíte se svou rodinou a přáteli. O to první se postarají doplňky v tradiční červené a o to druhé zase větvičky voňavých jehličnanů a eukalyptus, kterým to bude skvěle slušet v adventním věnci.

POMŮCKY:

- Štípačky
- Zahradnické nůžky
- Nůžky
- Floristický drátek šedý nebo zelený
- Slaměný korpus o průměru 30 cm
- Tavná pistole s tyčinkami

MATERIÁLY:

- 8 až 10 cm dlouhé větvičky borovice, smrku a dalších jehličnanů
- 10 cm dlouhé větvičky bobkovité lé-kařské a eukalyptu
- 4 ks adventních svíček v bílé barvě
- 4 ks kovových zápichů na svíčky
- Stuhu o různé šíři

Floristické doplňky – bavlník, menší šišky (například modřínové), sušená květenství trav a květin, větvičky s plody, výhony s pozlacenými listy, umělé plody

1. V první řadě si připravte pomůcky a materiály na ozelenění slaměného korpusu. Větvičky si nastříhejte na délku maximálně 10 cm. Po ruce byste měli mít připravené nůžky, štípačky i drátek.

2. Dvojitým úvazkem připevněte drátek ke korpusu, aby se neuvolnil. Z větviček si dělejte menší svazky, které drátkem připevněte na pohledovou stranu korpusu. Nakonec drátek opět zajistěte dvojitým omotáním posledního svazku větviček a zapíchnutím ostrého konce do korpusu.

3. Jakmile bude korpus ozdoben větvičkami, připravte si svíčky, zápichy, stuhu včetně nůžek a tavné pistole, kterou nechte několik minut nahřát.

4. Spodní třetinu svíček ozdobte stuhami. Dole by měla být umístěná stuha o širším průměru, teprve na ni doplňte stuhu užší s vánočním dekorem. Stuhu na svíčke zajistěte pomocí tavné pistole.

5. Do spodní části svíček přidejte zápichy, díky kterým svíce připevníte na ozdobený korpus. Rozmístění svíček záleží na vás, my jsme zvolili pravidelné uspořádání.

6. Připravte si floristické doplňky na dozdobení věnce. Větvičky rozdělte na menší kusy, z bavlníku si předem nastříhejte jednotlivé tobolky.

7. Mezi větvičky zapíchněte kusy okrasných trav, stejně tak postupujte u větviček s plody i se sušenými květinami.

8. Pozlacené listy a umělé plody k věnci přilepte pomocí tavné pistole. Snažte se o jejich rovnoměrné rozmístění po celé pohledové straně korpusu.

9. Větvičky jehličnanů, bobkovišně a eukalyptu vydrží pěkně po několik týdnů, takže máte jistotu, že se z věnce budete těšit po celé adventní období. V teple se výhony eukalyptu a jehličnanů navíc příjemně rozvoní, takže si díky této dekoraci užijete pravou vánoční aromaterapii.

Adventní věnec patří k nejoblíbenějším dekoracím, bez kterých si sváteční období neumíme představit. Jeho podobu do velké míry ovlivníte nejen volbou větvíček a doplňků, ale také rozmístěním svíček. Rozhodně nemusí být umístěné symetricky, nepravidelné uspořádání vnese do dekorace zajímavou dynamiku.

Pepřůnec, domácí čistička vzduchu s krásnými listy

Pepřinec pojmenovali španělští botanici Ruiz López a Pavón Jiménez v roce 1794 po svých cestách po Peru a Chile. Někdy se těmto pokojovkám s dekorativními listy říká radiátorové rostliny. Toto označení si vysloužily, protože mnoho z nich má rádo světlé a suché prostředí velice podobné tomu na parapetu nad radiátorem.

Pepřinec (*Peperomia*) je členem velké rodiny příbližně pěti stovek rostlin okrasných listem a je příbuzný s pepřovníkem. Ve volné přírodě rostlina roste především v amazonské oblasti Jižní Ameriky pod stromy, na stinném a teplém stanovišti. V menším množství se také vyskytuje v Africe, Asii a Oceánii. Pěstovaná jako pokojová rostlina nepotřebuje nic speciálního, naopak je jí nejlépe, když je trošku „zanedbávaná“, a proto je také perfektní pokojovou rostlinou pro začátečníky. Rodiny s dětmi a domácími mazlíčky určitě potěší, že pepřinec nepatří mezi jedovaté rostliny.

PEPEROMIA
CAPERATA

PEPEROMIA
ARGYREIA

Podmínky pro pěstování:

- Většina druhů potřebuje vzdušný, dobře propustný substrát.
- Nedostatek světla u světle panašovaných odrůd se projeví mdlým vybarvením listů a protáhlým růstem výhonů.
- Mezi zálivkami jim vyhovuje i úplné proschnutí substrátu. Typickým důvodem uhybnutí pepřince je hniloba kořenů způsobená nadměrným zaléváním.
- Vyhovuje jim běžná pokojová teplota v rozmezí 18–20 °C. Teplota v místnosti by nikdy neměla klesnout pod 16 °C.
- Rostlinu umístěte na místo s rozptýleným světlem, vhodný je i okenní parapet. Přímé sluneční záření může popálit listy. Druhy s pestrými listy vyžadují více světla než čistě zelenolisté odrůdy.

NEJzajímavosti:

1. Podle výzkumu NASA jejich listy čistí vzduch. Doplnková studie společnosti Wolverton Clean Air ukazuje, že pepřinec snižuje hladinu formaldehydu v interiéru o 47 %.
2. Název je odvozen od řeckého „peperi“ a „homoios“, což znamená „připomínající pepř“.
3. Některé odrůdy se používají v bylinné medicíně pro své protizánětlivé vlastnosti a vysokou účinnost při hojení ran. Zatímco toto využití lidové medicíny je běžné v Peru a jiných zemích, možné léčebné vlastnosti zůstávají nedostatečně prozkoumány. V poslední době ovšem o toto téma vzrůstá zájem, přesto se v tuto chvíli nedoporučuje konzumace listů pepřinců prodávaných jako pokojové rostliny.

PEPEROMIA
OBTUSIFOLIA

PEPEROMIA
SANDERSII

PEPEROMIA
PROSTRATA

PEPEROMIA
CAPERATA
'ROSSO'

I když pepřince rozhodně nepatří mezi náročné pokojové rostliny, i tak jim udělá dobře od dubna do začátku září hnojení tekutým hnojivem pro pokojové rostliny. Nedostatek živin poznáte podle zmenšení listů i podle „zabřžděného“ růstu.

Marek Ferenčík,
Zahradnické centrum FERENČÍK,
České Budějovice a Trhové Sviny

Barevná zima

na zahradě vás bude bavit

Že musí být zima jen bílá? Ani náhodou, i během chladného adventu ji zútulní rostliny v nádobách. Kromě správné volby rostlin vsadte také na zajímavé doplňky a nádoby, zimě totiž sedí drobné detaily a zdobnost je na místě mnohem víc než v jiných ročních dobách.

Kouzlo zimy podtrhnou hlavně rostliny, kterým ani mráz a špatné počasí nespálí listy, a i přes nepřízeň počasí dokáží dlouhou dobu držet na větvích krásně barevné plody. Najdete ale i takové, které posmutnělou zahradu dokáží rozjasnit poupaty nebo květy. Mezi takovou ledovou královnou patří čemeřice černá. Její čistě bílé květy se příjemně doplňují s typicky zimní barvou, ale nejlépe jim to sedne v sousedství stálezelených miniaturních jehličnanů nebo listnatých keřů. Zkuste je doprovodit skimií nebo libavkou poléhavou, která zaručeně zvedne náladu díky svým červeným plodům.

Tipy pro milovníky minimalismu:

- V jednoduchosti je krása, zahradě sluší i rostliny v decentních barvách doplněné zajímavou nádobou.

- K zimě přirozeně patří vánoční stromčky, ty, které plánujete ponechat na zahradě, nechte růst v květináči a nádobu usadte do proutěného koše.

- Skvělou volbou pro všechny minimalisty je drátovec nebo také krásnohlávek. Tato balkonová letnička zaujme svými stříbřitými výhony, které budou krásné i po uschnutí.

Tipy pro přírodní nadšence:

- Pokud podle vás zima potřebuje více barev a druhově pestré kombinace, budou tou správnou volbou sesazované nádoby.

- I v jediném květináči nebo truhlíku na okně se dobře doplní kvetoucí rostliny s těmi stálezelenými. Nebojte se takovou kompozici doplnit zimními doplňky včetně svíček, ozdob a přírodnin.

- Zahradním dekoracím vládnu přírodní materiály. Kromě proutí se k adventu skvěle hodí i keramika nebo číré sklo.

- Pokud hledáte zajímavou stálezelenou dřevinu, která zaujme svými květy, pak určitě vyzkoušejte skimii japonskou. Abychom byli přesní, skimie je v zimě ozdobná spíše díky poupatům růžové barvy, která se dobře doplňují s jakýmkoliv dalšími rostlinami i vánočními ozdobami.

Červená a zelená k sobě prostě patří, obzvlášť v kombinaci cypřišku, libavky a bramboříku, který ale určitě nevystavuje mrazu. Dekoraci v proutěném koši doplňte přírodními doplňky a máte vyhráno.

Květináčům dopřejte hábit z březové kůry, stanou se samy o sobě originální dekorací, kterou stačí doplnit o čemeřici a skimii.

S proutěným košíkem si dobře rozumí dvojice čemeřic, jalovec, stříbřitý drátovec i převíslá mulenbekie, která dekoraci dodá příjemnou svěží zelenou barvu.

Zimní dekoraci vykouzlíte úplně jednoduše i z větviček jehličnanů, které hravě nahradí tradiční kytici. Ozdobte je světelným řetězem a ozdobami v decentních barvách a máte dekor zahrady vyřešený.

Toulitka je prostě elegance sama

Anthurii nebo také toulitku určitě znáte jako řezanou květinu, která kytici dodává šmrnc a eleganci díky opravdu netradičním květům ve výrazných barvách. Je to jedna z mála pokojových rostlin, která dokáže svou krásu rozvinout i ve stínu. Protože její květy nevoní, hodí se prakticky do jakékoliv místnosti, tedy i do ložnice.

Toulitka (*Anthurium*) je rod z druhově bohaté čeledě áronovitých (*Araceae*) rostlin. Tato neskutečně bohatá skupina teplomilných rostlin se může pochlubit i více než pěti stovkami druhů, které jsou rozšířeny na poměrně malém území tropických deštných pralesů ve střední a jižní Americe. Právě tam je objevil roku 1850 rakouský botanik dr. Karl von Scherzer, který popsal první toulitku nesoucí jeho jméno (*Anthurium scherzerianum*), která je známá pod lidovým názvem „prasečí ocásek“. Velkou výhodou toulitek je, že během roku při dobré péči kvetou opakovaně. Dostupné odrůdy navíc potěší pestrými barvami květů, které se skládají ze dvou částí, z palice a plošně většího toulce. Barevná škála se pohybuje od sytě rudé přes růžovou, meruňkovou, zelenkavou či bílou, ale i vícebarevné odrůdy nejsou výjimkou.

Podmínky pro pěstování:

- Nejlépe porostou v místnosti s rozptýleným světlem, v polostínu i ve stínu. Přímý sluneční úpal by poškodil jejich listy i květy.

- Rostlina vyžaduje vysokou vzdušnou vlhkost a teplo. V zimě by měla být teplota „od spodu“ minimálně 18 °C, přičemž teplota vzduchu nesmí klesat pod 15 °C. Vyšší vzdušnou vlhkost podpoří rosení, voda ovšem nesmí skrápět květy, na kterých by se vytvořily skvrny.

- Toulitky nesnesou zasolení substrátu, proto se od března do září doporučuje hnojení spíše tekutým hnojivem pro pokojové rostliny každých 14 dní.

- Hlavně od jara do podzimu je třeba zalévat pravidelně dešťovou nebo převařenou vodou. Toulitky by v ní ale neměly dlouhodobě stát. V zimě se může zálivka mírně omezit, záleží ovšem na teplotě vzduchu.

- Přerostlé rostliny je nutné přesadit jen do o několik centimetrů většího květináče. Nejlépe porostou v dobře propustném kyselém substrátu pro pokojové rostliny.

**ANTHURIUM ANDREANUM
'PRINCESS ALEXIA JADE' Š**

**ANTHURIUM
CLARINERVUM**

Výrazné květy toulitku předurčují i k pěstování v moderním interiéru.

Vsadte na zajímavé odrůdy nejen s okrasnými květy. Některé se mohou pochlubit i zajímavě zbarvenými listy, ty ovšem jen málokdy vykvetou, a když už ano, jejich květy svou krásou rozhodně nezastíní květy speciálně šlechtěných odrůd.

NEJ ZAJÍMAVOSTI:

1. Mezi nejčastěji pěstované druhy patří toulitka Scherzerova (*A. scherzerianum*) a toulitka Andréova (*A. andreanum*). Liší se tvarem listů i toulce, ale nejspolehlivější rozlišovacím znakem je lesk. První druh má toulec matný, zatímco toulitka Andréova ho tvoří krásně lesklý.
2. Některé druhy koření v půdě, zatímco jiné jsou epifytické.
3. Toulitka patří mezi užitečné „čističky“ vzduchu. Funguje totiž jako lapač amoniaku, formaldehydu a xylenu. Tyto látky se vypařují ze stavebních materiálů, obalů nebo z odpadu.

**ANTHURIUM
ANDREANUM**

**ANTHURIUM
ANDREANUM
'LADY JANE'**

Tipy pro vaše pokojové rostliny

ANTHURIUM
ANDREANUM
'MILLION FLOWERS' Š

ANTHURIUM
SCHERZERIANUM

SUBSTRÁT PRO INTERIÉR

Vyroben ze směsi světlé, tmavé a kokosové rašeliny, kokosových vláken, perlitu a zeolitu. Působí blahodárně na rozvoj a růst kořenového systému.

FLORIA KAPALNÉ HNOJIVO PRO POKOJOVÉ ROSTLINY S ÚČINKEM PROTI SMUTNICÍM 0,5 l

Zlepšuje vitalitu rostlin a zvyšuje jejich odolnost vůči chorobám a škůdcům. Obsahuje aromatické látky, které omezují výskyt mušek – smutnic.

STYLOVÝ ROZPRAŠOVAČ MAX O OBJEMU 0,5 l

Pro aplikaci vody a hnojiva v interiérech, na balkónech a terasách. Dostupný v několika barvách.

KONVIČKA MAX 1,5 l

Stylová plastová konvička na vodu bez kropítka. Dostupná v několika barvách.

KVĚTINÁČ Z PLASTU ELHO VIBES

Pokojový květináč s moderním dekorativním vzorem se perfektně hodí do útulného a moderního interiéru. V několika rozměrech i barvách.

Svátky voní po eukalyptu

Sivě zelené lístky eukalyptu jsou perfektním doplňkem svátečních aranžmá, ale bude jim to slušet i ve svatební kytici. Vůni tohoto stálezeleného stromku podlehnou nejen v dekoracích, eukalyptus se totiž dá pěstovat jako hrnková květina.

Druhy stálezeleného blahovičníku nebo také eukalyptu pochází z Asie nebo Austrálie, ale i u nás se dají poměrně úspěšně pěstovat. Ze zahradnických center si domů můžete přinést třeba eukalyptus Gunnův (*Eucalyptus gunnii*), který patří k nejsnáze pěstovatelným druhům i v interiéru. Pěstování této teplomilné dřeviny však není tak úplně snadné, a pokud se to nepovede hned na poprvé, určitě na eukalyptus nezaněvřete, zkuste to podruhé a trochu lépe. Pro úspěch jsou zásadní tři pravidla, a to letnění na zahradě nebo balkonu, na zimu přenést do bezmrazé místnosti a rostlinu nikdy nenechat stát ve vodě.

CO BYSTE MĚLI JEŠTĚ VĚDĚT

Eukalyptus je mnohdy kvůli komplikovanému přezimování s nutností přemístění do chladnější a hlavně světlé místnosti považován spíše za krátkodobou dekoraci. I tak jej ale v zimě nevystavujte přímé blízkosti radiátoru. Zamezíte tak předčasnému opadu listů a odumření rostliny.

Větvičky eukalyptu mají hned dvě velké výhody. Dobře vypadají i po usušení, takže skvěle doplní třeba adventní věnec. Druhou výhodou je pak nezaměnitelná vůně, kterou oceníte třeba i při nachlazení. Klidně si na noc eukalyptus přeneste do ložnice, pomůže totiž uvolnit ucpaný nos.

TIPY PRO ÚSPĚŠNÉ PĚSTOVÁNÍ:

- Od jara do podzimu eukalyptus nejlépe poroste venku, tedy na zahradě, terase nebo balkonu.
- Protože pochází z teplých oblastí, bude se mu i u nás dařit na nejteplejším stanovišti na plném slunci. Světlo bude vyžadovat i v zimě, nikdy ho tedy neumísťujte do tmavé místnosti nebo moc daleko od okna.
- Hodně chyb se může stát i při zálivce. Ta by měla být od března do října pravidelná, ale nikdy nenechte eukalyptus stát delší dobu ve vodě. Přebytkovou vodu z podmisky po několika hodinách vylijte, aby neuhnily kořeny. Eukalyptus ale stejně tak nevydrží ani dlouhý přísusek. Nejlepší čas pro zálivku nastává po několika dnech, kdy vyschne horní vrstva substrátu. S během zimy je nutné zálivku omezit, stačí zalévat dvakrát do měsíce.
- Na zimu je nutné eukalyptus přenést do světlé, ale chladnější místnosti, kde by teplota neměla klesat pod 9 °C, a stejně tak by neměla ani moc růst. Ve vytápěné místnosti eukalyptus poměrně brzy uschne i přesto, že ho budete zalévat.
- Nejlepším substrátem pro pěstování je zahradnický substrát s obsahem rašeliny smíchaný s pískem v poměru 4:1 (na jeden díl písku připadají 4 díly substrátu).
- Od dubna do září je možné rostlinu dvakrát za měsíc hnojit hnojivem bohatým na draslík. Vhodný je například Kristalon Plod a květ.
- Během léta eukalyptus intenzivně roste, je možné ho tedy přesadit do většího květináče. Ten by měl být ovšem oproti tomu předchozímu větší jen o pár centimetrů.

Tradice jménem nakládaná zelenina

Když nakládána
okurka, tak
jedině ze Znojma.
O Vánocích nesmí
chybět na žádném stole
zvláště ta nakládaná, bez
které si už bramborový salát
ani neumíme představit.

I když k nám tato zelenina prapůvodně přicestovala až z Indie, během staletí na zahrádkách perfektně zdomácněla. Postupem času se z malých a nepříliš výnosných odrůd vyšlechtila pečlivou prací zahradníků odrůda s hladkými plody, která má nejdelší historii právě na Znojemsku, odkud pochází i rodinná firma Boudových. Ta se ale nezaměřuje jen na ruční výrobu nakládaných okurek, na kterých si pochutnáváme po celý rok, nejen o Vánocích. V zahradnických centrech se tak setkáte například s nakládanými houbami, feferonkami či cibulkami. Pokud to máte rádi raději „na sladko“, určitě stojí za vyzkoušení i originální džemy. Kromě dobrot z tradičního moravského ovoce Boudovi nabízejí také rebarborový, fíkový nebo mišpulový. A když už jsme jednou byli u okurek, zase se k nim vrátíme. Boudovi z nich totiž vyrábějí sladkokyselou okurkovou marmeládu, která se hodí ke grilovanému či uzenému masu nebo do jakýchkoliv vegetariánských jídel.

„NAKLÁDAČKY“ K ČESKÉ KUCHYNI PROSTĚ PATŘÍ

Věděli jste, že nakládané okurky zlepšují trávení, zmírňují stres organismu a podporují zdraví jater? O svátcích se navíc budou hodit i po oslavách, kysaná zelenina totiž mírní kocovinu. Okurky si tedy dopřejte nejen jako chuťově výraznou přílohu k tradičnímu řízku, sekané nebo šunkaflekům, nesmí chybět ani v bramborovém salátu nebo ve znojemské omáčce.

Delikatesy

TIP PRO VAŠI VÁNOČNÍ KUCHYNI

6–9 cm 310 g

Tradiční nakládané okurky od rodinné firmy Bouda. Ruční výroba a regionální suroviny zaručují prvotřídní chuťový zážitek. Bez umělých sladidel i konzervantů.

Text: (red.), foto: Shutterstock, Bouda

*Gertrude navrhla trvalkové
výsadby u několika stovek šlech-
tických sídel po Evropě a USA.*

Gertrude Jekyll

(29. 11. 1843 – 8. 12. 1932)

Gertrude Jekyll byla významná britská zahradní architektka

a známá spisovatelka. Za svůj život navrhla více než čtyři stovky zahrad nejen v rodné Velké Británii. Mezi anglickými a americkými milovníky zahradnictví je považována za osobu s největším vlivem na zahradní design.

Navrhla podobu záhonů například u sídla Hidcote Manor Garden v Anglii.

Ten, kdo se třeba jen trochu zajímá o zahradní architekturu a zahradnictví, by měl jméno této architektky určitě znát. Pozoruhodné je nejen její dílo, ale i život. V roce 1861, ve věku 18 let, se Gertrude zapsala na South Kensington School of Art v Londýně. Již jako nadaná malířka studovala na škole také botaniku, anatomii a nauku o barvách. Znalosti, které při studiu malířství získala, později využila pro návrhy zahrad. Často je vyzdvihován právě její vynikající design s jemným malířským přístupem k vytvoření zahrady.

Velkou inspirací pro ni byl malíř William Turner a impresionismus. Další inspirací pro ni byl barevný kruh, v němž jsou vedle sebe uvedeny barvy doplňkové a naproti sobě zase komplementární vytvářející barevný kontrast. Často se dá tedy v je-

jích záhonech narazit na postupné barevné přechody. Tyto záhony by například začaly červeně kvetoucími květinami, které postupně navazují na květiny oranžové a končí žlutě kvetoucími rostlinami. V návrzích záhonů je jasně viditelný její cit pro kompozici a barvy.

V dnešní době si mnoho z nás nedovede zahrady a parky představit bez smíšených trvalkových záhonů. V době, kdy je začala Gertrude v tomto stylu vysazovat, byla ovšem naprostou průkopnicí. Do konce 19. století bylo zvykem pravidelně vysazovat především letničky do složitých ornamentů a vzorů, které zkrášlovaly mnohá šlechtická sídla.

Gertrude za svůj život napsala přes tisíc článků do novin a přes patnáct knih. Jedním z jejích

nejznámějších děl je kniha *Colour schemes for the Flower Garden* (česky „Barvy v květinové zahradě“). Mimo jiné se v ní zaměřila na kombinaci vhodných druhů rostlin s jejich možným použitím, položila důraz na neobvyklé barevné sesadby a netradiční druhy rostlin. Zmínila se o opomíjeném využití kapradin, vřesovištních rostlin a doporučila možná seskupení rostlin pro vytvoření divoké zahrady. V této knize píše, že se celý život zabývala hledáním té nejideálnější kombinace rostlin pro dosažení co nejlepšího efektu napříč celým rokem. Její jméno se nesmazatelně zapsalo nejen do zahradní architektury, ale pyšní se jím i některé okrasné rostliny. Mezi ně patří například odrůda růže anglického šlechtitele Davida Austina nebo třeba bílokvětý kultivar barvinku menšího.

Podle Gertrude Jekyll byla pojmenována odrůda anglické růže ze skupiny David Austin.

Zahrady navrhovala tak, aby byly krásné i zimě.

Zabývala se také působností dřevin na zahradě během zimy.

Vánoční stromek jako z pohádky

Čerstvé řezané stromky neodmyslitelně patří k tradičním českým Vánocům. Nejen že jsou krásné, ale stejně tak tyto dny prosytí příjemnou vůní jehličí. V zahradnických centrech se můžete těšit na borovice a smrky, ale také na jedle, které vydrží dlouho sytě zelené.

Každý rok pro vás v našich zahradnických centrech připravujeme ty nejkrásnější stromky, které jsou k tomuto účelu pěstovány na stromkových plantážích. Aby bylo opravdu z čeho vybírat, nabízíme je hned ve dvou kvalitách. Máte tedy na výběr, jestli zvolíte kavkazskou jedli Standard, která se vyznačuje dobrou kvalitou za dostupnou cenu, nebo Nejkrásnější vánoční stromek v exkluzivní prémiové kvalitě. Naši zahradníci pro vás vybírají ty nejlepší stromky při každoročních návštěvách na plantážích u pěstitelů v Dánsku.

Aby stromek vydržel dlouho čerstvý

- 1) Stromek skladujte nejlépe na zahradě, aby byl na čerstvém vzduchu a v chladnu, nevadí mu dokonce ani déšť.
- 2) Větve stromku se snažte i po přenesení domů rosit vodou, jehlice ji totiž velmi dobře absorbují a vydrží tak déle čerstvé.
- 3) Za nejlepší místo se považuje světlá plocha co nejdále od zdroje tepla. Vhodná je chladná místnost s vyšší vzdušnou vlhkostí. Životnost stromku naopak zkracuje například podlahové topení.

Obě kategorie stromků si domů přinesete v těchto velikostech:

100–125 cm
125–150 cm
150–175 cm
175–200 cm
200–250 cm

Výběru vánočního stromku se každoročně účastní celá rodina, která by stromek měla vybírat s ohledem na to, co je pro ně důležité. Mezi nejoblíbenější stromky všeobecně patří jedle, které nepíchají tolik jako smrky, jsou velmi pravidelné a jejich větve rostou hustě, takže celý stromek působí malebně. Jedle navíc vydrží velmi dlouho sytě zelené, stačí dodržet několik důležitých zásad.

Stanislav Dvořák,
Zahradnictví
Dvořák a syn, Teplice

Text: (red); foto: archiv SZC, Shutterstock

Nerozuměli jste některým pojmům?

Antioxidant

Jedná se o látky, které bojují s volnými radikály (vznikají v těle vlivem stárnutí organismu) a snižují jejich působení na lidský organismus. Velké množství antioxidačních látek obsahují různé druhy koření, ovoce i zeleniny. Mezi nejsilnější antioxidanty se řadí vitamín C a karotenoidy (ve velkém obsaženy v mrkvi, tykvích, paprikách a dalších plodinách s výrazným zbarvením).

Antibakteriální účinek

Antibakteriální látky účinně likvidují bakterie. Mohou být obsaženy v koření, ovoci i zelenině.

Antiseptický účinek

Antiseptikem se nazývá každá látka, která působí antimikrobiálně. Některé fungují proti hnilobě, bakteriím i virům, mnohé ale mají poměrně úzkou specializaci.

Epifyt

Rostliny, které nekoření přímo v půdě, ale jsou zachyceny na větvích a kmenech stromů a keřů. Nejčastěji se vyskytují v tropických pralesech. Živí se organickými látkami, které se hromadí v prohlubních na povrchu kůry. Vodu přijímají ze vzdušné vlhkosti a při dešti. Charakter růstu běžný u bromélií a orchidejí.

Hibernace

Jedná se o stav, ve kterém někteří živočichové přečkávají nepříznivé období, především pak zimu. Na začátku tohoto stavu výrazně snižují svou tělesnou teplotu, přestávají se hýbat a přijímat potravu. Někdy se hibernace přirovnává k zimnímu spánku, který je typický pro obojživelníky a plazy.

Listeny

Přeměněný list, v jehož úžlabí vyrůstají květy nebo výhony s květenstvím. Většinou se výrazně liší od podoby klasických listů, mohou být i zcela odlišně zbarveny. Tento útvar se vyskytuje například u vánoční hvězdy, poinsetie.

Ornitologie

Jedná se o vědu, která se zabývá studiem ptáků i jejich způsobem života.

Palice

Součást květu toulitky. Vyrůstá ze stonku a nese oboupohlavné květy umístěné ve spirále. U běžně pěstovaných toulitek má úzký válcovitý tvar okrové nebo žlutozelené barvy.

Retardanty

Látky používané na omezení rychlosti růstu některých okrasných rostlin. Bývají běžně používané u vánoční hvězdy, ibišku nebo zahradních listopadek. Rostliny díky jejich působení získají nejen nízký, ale také mnohem více zahuštěný charakter. Po nějaké době tyto látky přestávají fungovat, proto rostlina časem dorůstá mnohem větších rozměrů, přičemž už není ani tak zahuštěná.

Toulec

Součást květu toulitky. Plochá část umístěná pod palicí většinou srdčitého, elipčitého, oválného nebo kopinatého tvaru. Může být matný nebo lesklý v barvách od bílé přes oranžovou, žlutou, růžovou, červenou nebo může být u některých hybridů dokonce vícebarevný.

Text: (red.); Foto: Shutterstock

*Zaručená odbornost
Nejvyšší kvalita
Česká tradice*

Zahradnictví Dvořák a syn s.r.o.

www.dvorakasyn.cz

- Stanová ulice 1998, 415 01 Teplice
Tel.: 417 539 930
- areál zimního stadionu
Rudolická 1700, 434 01 Most
Tel.: 603 555 949

FLORA GARDEN s.r.o.

www.floracz.cz

- Boleslavská 1085, 294 01 Bakov nad Jizerou
Tel.: 326 781 194

Zahradnictví Libeznice s.r.o.

www.zahradnictvilibeznice.cz

- Mělnická 424, 250 65 Libeznice
Tel.: 283 981 844

AZ GARDEN, s.r.o.

www.azgarden.cz

- Staročernská 200,
530 03 Pardubice – Černá za Bory
Tel.: 466 616 193

Zahrada Lisý s.r.o.

www.zahradalisy.cz

- Bohumila Hájka 221, Popovice,
267 01 Králův Dvůr u Berouna
Tel.: 313 037 357

Chládek zahradnické centrum s.r.o.

www.zahradnictvi-chladek.cz

- Střešovická 47, 162 00 Praha 6
Tel.: 235 351 032

Zahradnictví u Kopřivů s.r.o.

www.zahradnictvisebrov.cz

- Šebrov 105, 679 22 Lipůvka, Tel.: 516 431 735
- Brněnská 154, 666 01 Tišnov, Tel.: 549 412 374
- Nám. Svobody 2, 678 01 Blansko
Tel.: 516 410 539

Zahradnické centrum FERENCÍK

www.ferencik.cz

- Generála Píky 729/2,
370 01 České Budějovice
Tel.: 602 779 652
- Žižkovo náměstí 118,
374 01 Trhové Sviny
Tel.: 386 321 471,
602 779 674

Zahradnické centrum Brabec, s.r.o.

www.brabeczc.cz

- Chrlická 875, 664 42 Modřice
Tel.: 547 215 066

Zahradnictví Novák Hlučín s.r.o.

www.zcnovak.cz

- Celní 1893/4A, 748 01 Hlučín
Tel.: 595 041 140

Zahrada Flora s.r.o.

www.zahradafloza.cz

- Úvalno 350, 793 91 Úvalno
Tel.: 554 625 166

Květiny Flora Krnov

www.zahradafloza.cz

- Opavská 14 (Kaufland),
794 01 Krnov
Tel.: 554 777 555

www.szc.cz

www.katalog-rostlin.cz